

ZAĻĀ ARHITEKTŪRA

Atbalsta pasākumi vides un klimata mērķu īstenošanai

Agrovīdēs pasākumi (kompensējošs, daudzgadu) un vides investīcijas; 43% jeb 349,4 milj.EUR

Pasākums	Mērķa platība 2027.gadā	Finansējums 2023-2027, EUR
1. Zaļās joslas:	6 410 ha	24 000 000
<p>Aramzemē izveido un uztur:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ 4m platas laukmalas starp konvencionālo un bioloģisko saimniecību; gar lauka malu (ceļu, mežu, grāvi) var 1x smalcināt līdz 15.IX, var mainīt vietu, vismaz 250 m gara – 750 EUR/ha ĪJT&RŪO vai 650 EUR/ha pārējā LV. ➤ 8m platās buferjoslas gar ŪSIK ūdensobjektiem, nevar smalcināt - nopļauj 1x un novāc līdz 15.IX, vai saglabā neskartu līdz nākamā gada 15.III, tad nopļauj, nevar mainīt vietu, vismaz 150 m gara - 890 EUR/ha ĪJT&RŪO vai 742 EUR/ha pārējā LV. <p>joslas var veidot no vairākām, kur katra nav īsāka par 10 m. Apgūst kursus 16 stundas.</p> <p>Zaļās joslas segums ir atšķirīgs no augu seguma pieguļošajā aramzemes laukā, ierīko līdz 25. VI, ja nav ierīkota. Joslā sētu augu maisījums no dažādām tādu augu sugām kā stiebrzāles un nektāraugi, kā arī tādiem eļļas augiem kā kaņepes un saulespuķes. Var būt arī dabīgā veģetācija, sētas puķes (daudzgadīgu, divgadīgu vai viengadīgu puķu un zālaugu sēklu maisījumu) 4.gadā bez sārņaugiem</p>		
2. Vīdi saudzējoša dārzkopība:	8 000 ha	7 609 226
<p><i>Likme atkarībā no kultūrauga:</i> ĪJT&RŪO 115 – 401 EUR/ha; pārējā LV 105-364 EUR/ha.</p> <p>Atbalsts par dārzkopības platībām, kurās ievēro integrētās audzēšanas paaugstinātās prasības (augu maiņu, veic augsnes analīzes, mēslošanas plānošanu, preventīvas darbības kaitēkļu apkarošanā, mazinot AAL lietošanu); reģistrēts VAAD Integrētās audzēšanas reģistrā; veic ierakstus VAAD LIZ pārvaldības sistēmā; Apgūst kursus 40 stundas.</p>		
3. Paaugstinātu labturības prasību un emisiju mazinošā lopkopība	168 538 LU	45 114 529
<ul style="list-style-type: none"> ➤ atbalstam piesaka vismaz 8 LU, t.i. katru gadu, atbalstam piesaka ne mazāk par šo skaitu. Aktuālais skaits gadu no gada var mainīties, atbalsta maksājums par LU skaitu saimniecībā. <p>Svarīgi ir ņemt vērā, cik liela ir saimniecība – cik novietnes, jo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dzīvnieku ēdināšanas un turēšanas aktivitātes īstenošanai izmanto visus viena ganāmpulka dzīvniekus; • Pagarinātās ganišanas (piena liellopiem) aktivitātes īstenošanai izmanto – vienā novietnē turētos dzīvniekus, par to izdarot norādi Lauku atbalsta dienesta elektroniskajā pieteikšanās sistēmā un norādot dzīvnieku grupu (6-24 mēneši, vecāki par 24 mēneši, var abas grupas). • Jaunlopu turēšanas, kas dzimuši piena liellopu saimniecībā, aktivitātes īstenošanai izmanto visus viena ganāmpulka (saimniecības) dzīvniekus. <ul style="list-style-type: none"> ➤ ziņo par antibiotiku lietošanu (vetārsts), LDC par dzīvnieku turēšanas veidu un kūtsmēsļu uzglabāšanas veidu, dzīvnieku pārraudzību; atbalsts par paaugstinātu prasību ievērošanu; apgūst kursus 40 stundas <p>1. Dzīvnieku ēdināšana un turēšana</p> <p>1.1. Attiecas uz visiem pieaugušiem liellopiem, kas tiek turēti novietnē visu gadu vai ziemas periodā (piena liellopiem -52 EUR/LU; gaļas liellopiem -43 EUR/LU):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ēdināšanu nodrošina atbilstoši aprēķinātajām barības devām, balstoties uz rupjās barības analīžu rezultātiem (<i>vērtē barības devas sagremojamība slaucamajām govīm > 67% un/vai tauku % barības devā >3.5; gaļas liellopiem >65% vai tauku % <7</i>) • Elektrības padeves traucējumu gadījumos nodrošina alternatīvus enerģijas avotus; Tīras, sausas un pakaisītas guļvietas, izņemot, ja tiek izmantoti matračī un pakaišus neizmanto; Kūtsmēsļu izvākšana no kūts vismaz 2 x dienā vai dziļo pakaišu novietnē dzīvniekiem tiek nodrošināti sausi pakaiši un tiek izmantots biokompostētājs; Atsevišķa vieta slimajiem vai aprūpējamajiem, t.sk. mobila, uz katriem 25 - 100 pieaugušiem liellopiem <p>1.2. Attiecas tikai uz gaļas liellopiem, kas tiek turēti ārā apstākļos visu gadu (43 EUR/LU):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ēdināšana ziemas periodā tiek nodrošināta, atbilstoši aprēķinātām barības devām, pamatojoties uz rupjās barības analīžu rezultātiem (<i>vērtē barības devas sagremojamība >65% un/vai tauku % barības devā <7.</i>); • Ierīko nojumi ar sienām, lai vienlaikus tajā ir vieta visiem liellopiem, arī tad ja tie ir apgūlušies; nodrošināts dzeramais ūdens, dzirdinot no dzirdnes; nodrošināti sausi pakaiši un tiek izmantots biokompostētājs pakaišu kūtsmēsliem; <p>2. Piena liellopu pagarinātā ganišana (90 EUR/LU) (īsteno obligāti kopā ar 1.1.) - gana vismaz 160 dienas, LAD EPS novienti, ganišanas dienas.</p> <p>3. Jaunlopu, kas dzimuši piena liellopu saimniecībās, turēšana (līdz 6 mēnešiem) 28 EUR/LU (var īstenot kopā ar 1.1.) - guļvietas ir blīvi izklātas ar tīriem un sausiem pakaišiem; izēdināšanai ar pienu vai piena aizvietotāju, izmanto speciāli šim mērķim paredzētu knupīti vismaz 8 nedēļas no vietas; dzīvniekiem, kas vecāki par vienu nedēļu, pastāvīgi pieejams barības maisījums, kas paredzēts teļu ēdināšanai kā papildbarība.</p>		

ZAĻĀ ARHITEKTŪRA

Atbalsta pasākumi vides un klimata mērķu īstenošanai

Pasākums	Mērķa platība 2027.gadā	Finansējums 2023-2027, EUR
4. Bioloģiskā lauksaimniecība, t.sk. paralēlā ražošana	368 000 ha	159 615 109
<p><i>Likme: Augkopība:</i> 97 EUR/ha - labība, eļļas augi, lopbarības sakņaugi, nektāraugi, šķiedraugi;; 518 EUR/ha – dārzeņi, kartupeļi, augļu un ogu dārzi; 46 EUR/ha - tauriņzieži (t.sk. pākšaugi) un papuves t.sk., kurās sēti zaļmēslojuma augi augsnes ielabošanai, aramzemē sētu stiebrzāļu vai tauriņziežu maisījums, kur tauriņzieži ir > 50 %; 43 EUR/ha - zālāji, uz kuriem izpilda 0,4 LU/ha nosacījumu (t.sk. bišu stropi), briežkopībā/gados jauni lauksaimnieki - 0,3 LU/ha.</p> <p><i>Lopkopībā:</i> 95 EUR/ha. – par zālāju, kur 1 LU/ha piena liellopi; 50 EUR/ha – par zālāju, kur 1 LU/ha pārējie l/s dzīvnieki, izņemot zirgus un bites, biežu dzimtas dzīvniekus.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Saimniecība pilnībā vai daļēji ietverta bioloģiskās lauksaimniecības kontroles sistēmā (ja daļēji, tad nodrošinot skaidru nošķirtību šķirņu līmenī starp saimniekošanas sistēmām) • veic ierakstus VAAD LIZ pārvaldības sistēmā (gatavo lauku vēsturi); • zālāju platībā nodrošina minimālo dzīvnieku blīvumu – 0,4 LU/ha, briežkopībā un gados jaunie lauksaimnieki 0,3 LU/ha. Nepiemēro PPG (720 kods), kur ievāc ārstniecības augus (līdz 20 ha) un sertificēta arī pārstrāde + reģistrēts PVD. • ES nozīmes zālajos ievēro LA10.5. prasības (nepārveido, neielabo u.c), var saņemt abus maksājumus. Dzīv. blīvums nav obligāts. • 5 gadu periodā apgūst kursus 40 stundas vai 160 stundas, ja uzsāk saimniekošanu BL sistēmā. 		
5. Biškopības vienību apsaimniekošana apputeksnēšanas vajadzībām	39 430 ha; 78 860 saimes	7 675 843
<p><i>Likme: 60 EUR/ha bio-bites, vismaz 20 saimēm un 10 ha; 30 EUR/ha - pārējās bites, vismaz 30 saimes un 15 ha;</i> ➤ nodrošina 2 saimes/ha (savu platību vai cita, - ar saskaņojumu, šo platību vienlaikus otrs lauksaimnieks piesaka uz ISIP), atbalstam pieteiktais lauks līdz 3km rādiusā no novietnes vai pagaidu atrašanās vietas, kursi 40 stundas</p>		
6. Zālāju biotopu apsaimniekošana, t.sk. putnu dzīvotņu apsaimniekošana	69 144 ha	36 935 939 (+14,5 milj.€ valsts finansējums)
<p><i>Likme: 1.kl.-96 EUR/ha; 2.kl.-166 EUR/ha; 3.kl.-214 EUR/ha, 4.kl. 338 EUR/ha, ķikuta dzīvotne – 115 EUR/ha, pārējo putnu dzīvotnes – 96 EUR/ha</i> ➤ atbalstam piesaka lauku, kas ir vismaz 0,1 ha un kopā ne mazāk kā 0,3 ha. ➤ nodrošina bioloģiski vērtīgu zālāju apsaimniekošanu atbilstoši prasībām - 1x nopļauj (1-4.kl.līdz 15.sept.; 5-6 kl. no 1.jūl.līdz 15.sept.) un nopļauto sienu neatstāj uz lauka vai nogana (nepārgana t.i. ne vairāk kā 0,9 LU/ha); ➤ nepārveido citos zemes lietošanas vai apsaimniekošanas veidos; vienu reizi saistību periodā var uzlabot augu sugu sastāvu; pieļaujama mēslošana ar pakaišu kūtsmēsliem – 25 Nkg/ha (digestāts nav atļauts); par katru lauku veido lauku vēsturi - VAAD LIZ pārvaldības sistēmā; kursi 16 stundas (jauns kursu saturs); Visas atkāpes apsaimniekošanā jāaskaņo ar DAP un jāinformē LAD.</p>		
7. Mitrāju izveide: neienesīgās investīcijas jaunu mitrāju ierīkošanai aramzemēs ar papildus elementiem zālāju bridējputnu un niedrāju putnu barošanās vietām. <i>Atb. intensitāte 90%</i>	80 projekti	1 000 000 (+3,0 milj.€ valsts finansējums)
8. Bioloģiski vērtīgu zālāju atjaunošana: neienesīgās investīcijas bioloģiski vērtīgu zālāju ar zemu kvalitāti atjaunošanai, atbilstoši PAF Natura 2000 teritoriju apsaimniekošanai. <i>Atb. intensitāte 90%</i>	390 projekti	2 000 000 (+1,0 milj.€ valsts finansējums)
Agrovīdes pasākumi KOPĀ		283 950 646

Atbalsts mežsaimniecībai

Atbalsts **Natura 2000 maksājums mežiem** par mežsaimnieciskās darbības ierobežojumiem - 52 EUR/ha; 145 EUR/ha; 196 EUR/ha;
 Atbalsts Meža nozarei - meža ieaudzēšana, atjaunošana, jaunaudžu kopšana - 16,7 milj. (+37,5 milj. EUR valsts finansējums.)

Vides investīcijas

Atbalsts **Zaļajiem ieguldījumiem** investīciju ietvaros (SEG/amonjaka emisiju samazināšanai, t.sk. kūtsmēslu krātuvju uzlabošanai, atjaunojamās enerģijas ražošanai pašpatēriņam, energoefektivitātes pasākumiem - 36,9 milj. EUR

ZAĻĀ ARHITEKTŪRA

Atbalsta pasākumi vides un klimata mērķu īstenošanai

Ekoshēmas (kompensējošs, ikgadējs); vismaz 25 % jeb 428,4 milj.EUR

Pasākums	Likme	Mērķa platība 2027.gadā	Finansējums 2023-2027, EUR
1. Atbalsts par videi un klimatam labvēlīgu lauksaimniecības praksi:	43 €/ha	492 840 ha	95 448 028
<p>➤ Atbalsts par aramzemes platību, kurā audzē graudaugus, šķiedraugus, rapsi, ripsi, dārzenus, zemenes, arbūzus, melones, kartupeļus, garšaugus un ārstniecības augus. Visā aramzemes platībā:</p> <p>1) nodrošina kultūraugu dažādošanu, ja aramzeme ir:</p> <p>1.1) 1-10 ha galvenā kultūra nepārsniedz 75% no aramzemes;</p> <p>1.2) 10,01-30 ha audzē 3 kultūras, galvenā < 65%, divas galvenās <90% no aramzemes;</p> <p>1.3) virs 30,01 ha audzē 4 kultūras, galvenā < 65%, divas galvenās <90%, trīs galvenās <99%;</p> <p>2) veido augsnes segumu no iepriekšējā gada 15.11. līdz kārtējā gada 15.02. – Vidzemē, Latgalē 65%; ĪJT 75%; citur 70% no AZ;</p> <p>➤ Atbalsts par ilggadīgo stādījumu platību, kurā rindstarpās veido augsnes segumu no iepriekšējā gada 15.11. līdz kārtējā gada 15.02.;</p>			
2.1. Ekoloģiski nozīmīgas platības (ENP) bez AAL:	151 / 212 / 80 / 50 €/ha	111 759 ha	67 625 680
<p>➤ Atbalsts par šādu kultūraugu platību:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slāpekli piesaistoši kultūraugi, aramzemē sēti zālāji vai graudaugi, kur slāpekli piesaistoši kultūraugi > 50% (151 EUR/ha) – nelieto AAL visu kalendāro gadu; - nektāraugi (151 EUR/ha) – nelieto AAL nelieto AAL visu kalendāro gadu; - zaļmēslojuma augi (212 EUR/ha) – nelieto AAL līdz zaļmēslojuma iestrādei augsnē; - starpkultūras (80 EUR/ha) – nelieto AAL starpkultūru audzēšanas laikā; - zālāju pasējs (50 EUR/ha) – nelieto AAL no virsauga novākšanas vai līdz gada beigām; 			
2.2. Papildus atbalsts par augsnes kvalitātes un reakcijas optimizāciju 1x5 gados:	65 €/ha	200 000 ha	13 000 000
<p>➤ Atbalsts par nokaļkoto platību, kurā pēc pamatkaļķošanas tiek veidota ENP;</p> <p>➤ ja augsnes pH: smilts < 5,5, mālsmilts < 5,8, smilšmāla < 6,3, mālainās < 6,5;</p> <p>➤ izmantotā kalcija karbonāta (CaCO₃) deva (t/ha) nav mazāka kā ieteikts augšņu analīzēs/izpētē vai vienā reizē izmantotā CaCO₃ deva ir 6t/ha;</p> <p>➤ LAD mobilā aplikācijā iesniedz ģeomarķētus fotoattēlus par kaļķošanas materiāla izkliedēšanu;</p> <p>➤ VAAD LIZ pārvaldības sistēmā līdz 22.05. vai 30 dienu laikā sniedz informāciju par veikto pamatkaļķošanu.</p>			
4. Saudzējošā lauksaimniecības prakse:	15 €/ha	428 545 ha	30 046 667
<p>➤ Atbalsts par graudaugu, eļļas augu, šķiedraugu, pākšaugu, tauriņzieži platību, kurā izmantots kāds no pirmssējās apstrādes veidiem - <i>minimāla augsnes apstrāde, augsnes joslu apstrāde vai tiešā sēja</i>. LAD mobilā aplikācijā sniedz ģeomarķētu fotoattēlu par minimālu augsnes apstrādi.</p> <p>➤ Atbalstam pieteiktā platībā kultūraugam herbicīdus lieto atbilstoši marķējumam un ne vairāk kā 2 reizes iesnieguma iesniegš.gadā.</p> <p>➤ VAAD LIZ pārvaldības sistēmā līdz 22.05., 30.06, 31.08., 05.11. sniedz informāciju par herbicīdu lietošanu.</p>			
5. Slāpekļa un amonjaka emisiju, un piesārņojuma mazinošas lauksaimniecības prakses:		258 670 ha	25 154 552
➤ Atbalsts par platību, kurā:	31 €/ha	21 357 ha	3 167 789
<ul style="list-style-type: none"> - saimniecībai sagatavots mēslošanas plāns un veiktas augsnes analīzes pēdējo 5 gadu laikā; - mēslojuma iestrāde notiek saskaņā ar mēslošanas plānu, nepārsniedz saimniecības N vajadzību; - veic šķidrā organiskā mēslojuma (šķidrmēsli, virca, digestāts) tiešu izkliedi/iestrādi augsnē ar lentveida izkliedētāju vai inžektoru; <p>➤ VAAD LIZ pārvaldības sistēmā līdz 22.05., 30.06, 31.08., 05.11. sniedz informāciju par mēslošanu.</p>			
➤ Atbalsts par platību, kurā:	20 €/ha	237 313 ha	21 986 763
<ul style="list-style-type: none"> - saimniecībai sagatavots mēslošanas plāns un veiktas augsnes analīzes pēdējo 5 gadu laikā; - mēslojuma iestrāde notiek saskaņā ar mēslošanas plānu, nepārsniedz saimniecības N vajadzību; - izmanto precīzās tehnoloģijas (ir automātiskā pārklājumu regulēšanas iespēja, vadības termināls ar GPS uztvērēju) mēslojuma iestrādei vai/un AAL lietošanā; <p>➤ VAAD LIZ pārvaldības sistēmā līdz 22.05., 30.06, 31.08., 05.11. sniedz informāciju par minerālmēsli un/vai AAL lietošanu;</p>			
6. Zālāju (IZ un ASZ) saglabāšanas veicināšana:	70 €/ha	317 599 ha	111 159 650
<p>➤ Atbalsts par zālāju (IZ, ASZ) platību un stiebrzāļu platību sēklas iegūšanai, kurā:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nodrošināta zālāju saglabāšana - 2 gadus pēc kārtas tos nedrīkst lobīt, irdināt un apart (2 gadu saistības); - nodrošināts dzīvnieku blīvums 0,4 LU/ha (brīžkopībā un JAL 0,3 LU/ha) periodā 15.05. – 15.09., izņemot sēklas platības. <p>➤ Stiebrzāļu platībā veikta VAAD lauku apskate, tā atzīta par atbilstošu sēklaudzēšanas prasībām.</p>			
7. Agro-ekoloģijas prakses bioloģiskās saimniecībās:	56 €/ha	350 000 ha	95 704 000
<p>➤ Visa saimniecības LIZ platība ir iekļauta bioloģiskās lauksaimniecības kontroles sistēmā;</p> <p>➤ Atbalsts par zālāju platību, kurā nodrošina vismaz 0,4 LU/ha (brīžkopībā un JAL 0,3 LU/ha; ES biotopos 0 LU/ha)</p> <p>➤ Atbalsts par aramzemi, ja visā aramzemes platībā:</p> <p>1) nodrošina kultūraugu dažādošanu, ja aramzeme ir:</p> <p>1.1) 1-10 ha galvenā kultūra nepārsniedz 75% no aramzemes;</p> <p>1.2) 10,01-30 ha audzē 3 kultūras, galvenā < 65%, divas galvenās <90% no aramzemes;</p> <p>1.3) virs 30,01 ha audzē 4 kultūras, galvenā < 65%, divas galvenās <90%, trīs galvenās <99%;</p> <p>2) veido augsnes segumu no iepriekšējā gada 15.11. līdz kārtējā gada 15.02. – Vidzemē, Latgalē 65%; ĪJT 75%; citur 70% no AZ;</p> <p>➤ Atbalsts par ilggadīgo stādījumu platību, kurā rindstarpās veido augsnes segumu no iepriekšējā gada 15.11. līdz kārt.g. 15.02.;</p>			
Ekoshēmas KOPĀ		438 138 576 (25,57%)	